

Frá Róm til Þingvalla VINNUBLÖÐ

NÁMSGAGNASTOFNUN
09772

Í Rómaveldi

Borgríki – heimsveldi

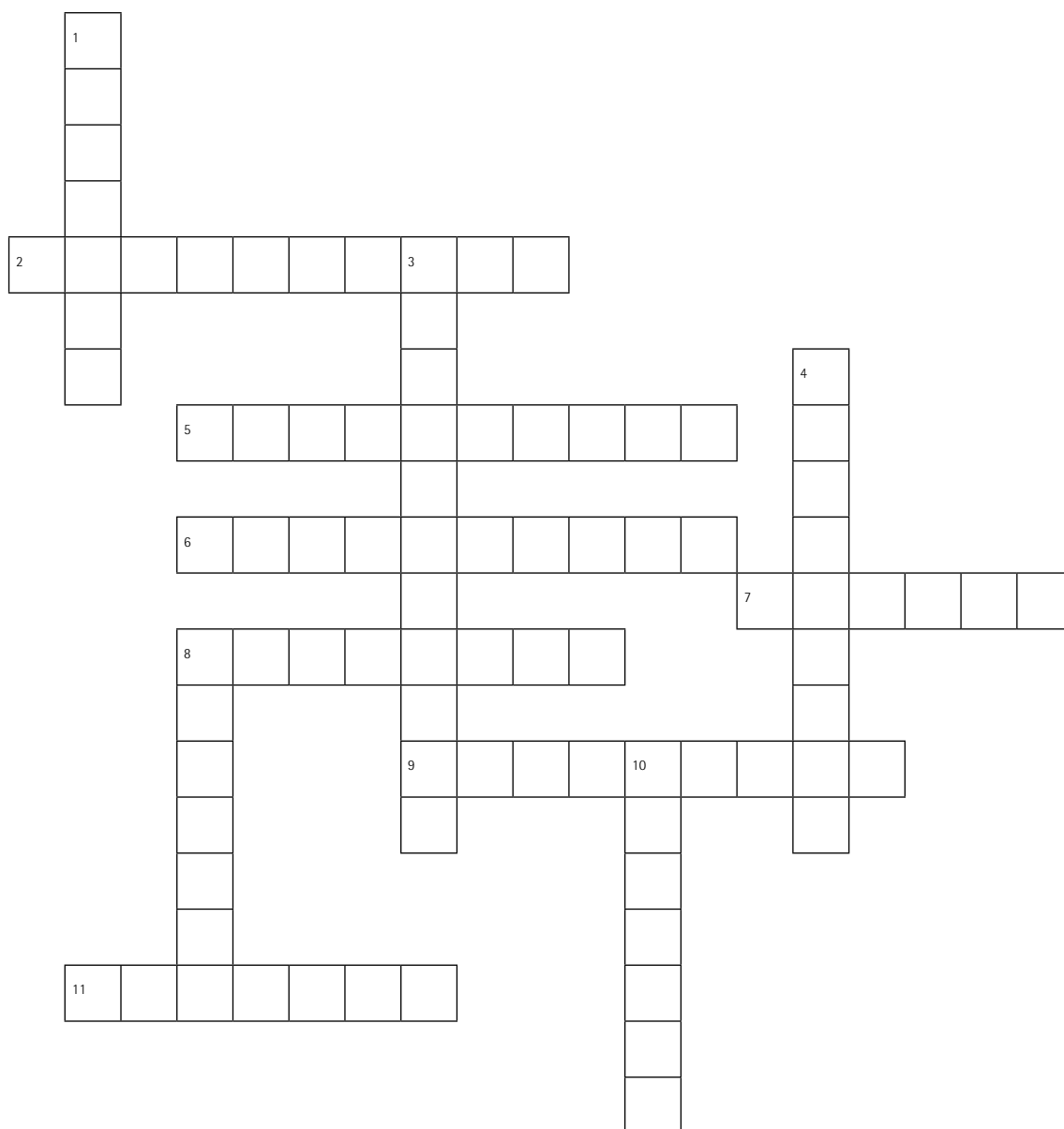
1. Í hvaða landi er Rómaborg?

2. Hverjir voru það sem komu á þjóðfundinn í Rómaveldi?

3. Af hverju heldurðu að konur hafi ekki tekið þátt í þjóðfundinum?

4. Telur þú að konur og karlar á Íslandi hafi sama rétt? Rökstyddu svarið.

Krossgáta

Lárétt

2. Æðsta stjórnvald í sumum löndum
5. Menn sem voru í æðstu stofnun Rómar
6. Voldugt ríki
7. Í hvaða landi er Róm?
8. Stríð
9. Tveir æðstu menn borgríkis
11. Þjóðhöfðingi í sumum löndum

Lóðrétt

1. Tvíburabróðir Remusar
3. Æðsta stjórnvald í sumum löndum
4. Hvað kallaðist land sem Rómverjar réðu yfir?
8. Það sem borgað er til þeirra sem ráða yfir landinu
10. Sparibúningur Rómverja

Sesar og Ágústus

1. Hvað þurftu menn í Rómaveldi að gera til að fá mikil völd?

2. Hvað heldurðu að menn þurfi að gera nú á dögum til að öðlast völd á Íslandi?

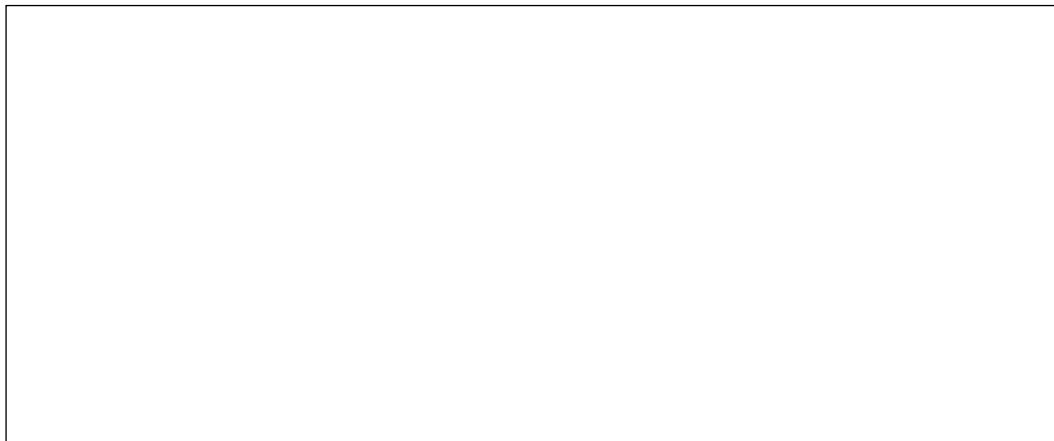
3. Nefndu tvo mánuði sem eru nefndir eftir frægum rómverskum keisurum.

4. Hvað dettur þér í hug þegar þú heyrir orðið „keisari“?

5. Hvað þýðir „borgarastyrjöld“?

6. Hvað heldur þú að skipti mestu máli í stríði?

7. Hvernig vopn heldur þú að Rómverjar hafi notað? Teiknaðu mynd af þeim.

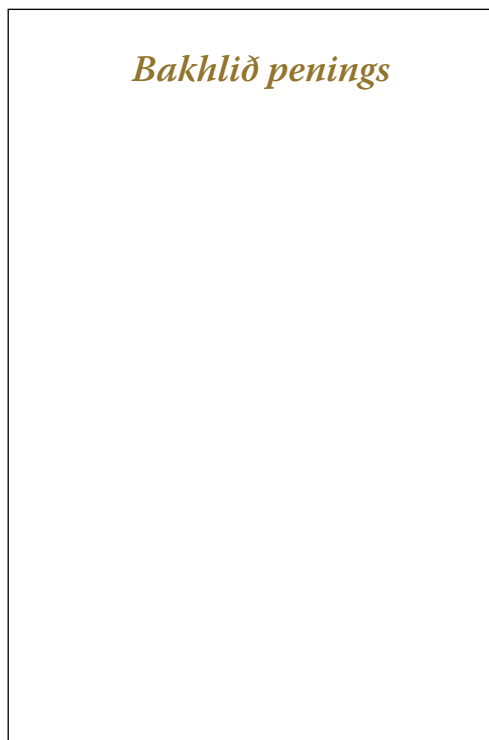

8. Teiknaðu mynd af mynt/peningi með mynd af þér sjálfum/sjálfri. Sýndu hvernig peningurinn er báðum megin. Hvað heitir myntin þín?

Framhlið penings

Bakhlið penings

Kleópatra

1. Hvað var konungurinn í Egyptalandi kallaður?

2. Af hverju þurftu Kleópatra og bróðir hennar að giftast?

3. Hvernig tókst Kleópötru að losna við bróður sinn og verða aftur faraó í Egyptalandi?

4. Af hverju giftust ekki Kleópatra og Sesar?

5. Teiknaðu mynd af múmíu.

6. Gerðu stutta teiknimyndasögu um samskipti Kleópötru, Sesars og Ágústusar.

Þrælar

1. Hvernig gat frjáls maður orðið þræll í Rómaveldi?

2. Við hvað unnu þrælarnir? Hvað fengu þeir í laun?

3. Hvernig gátu þrælar unnið sér frelsi?

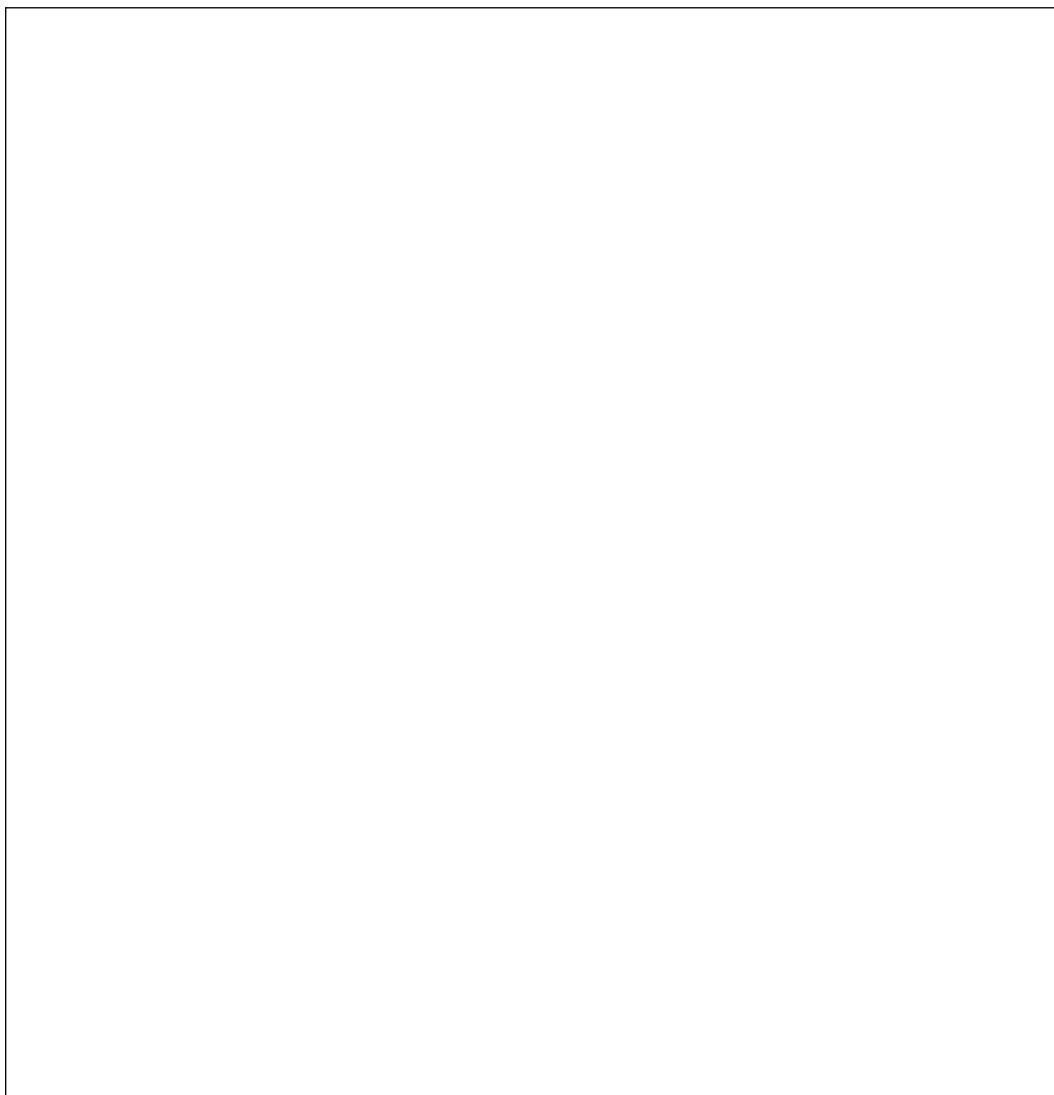
4. Lýstu kappakstri í Rómaveldi.

5. Hvers vegna voru Rómverjar með sérstaka skylmingaþræla? Hvað nefndust þeir?

6. Hver var Spartakus?

7. Hvernig fór fyrir liðsmönnum Spartakusar þegar hann dó?

8. Teiknaðu mynd af þrælum. Mundu að þeir gátu verið að aðstoða við búskapinn, berjast, róa á skipi, passa börn og hjálpa til á heimilinu, kenna börnum að lesa og margt fleira.

Jesús Kristur

1. Hvernig segir Biblían frá fæðingu Jesú?

2. Hvað er trúarleiðtogi?

3. Hvað heitir helsta borg Gyðinga?

4. Hver var Pílatus?

5. Hvers vegna var Jesús krossfestur?

6. Teiknaðu mynd af Jesú og lærisveinum hans.

Maður gat orðið guð!

1. Hvað hét ástargyðjan? En stríðsguðinn?

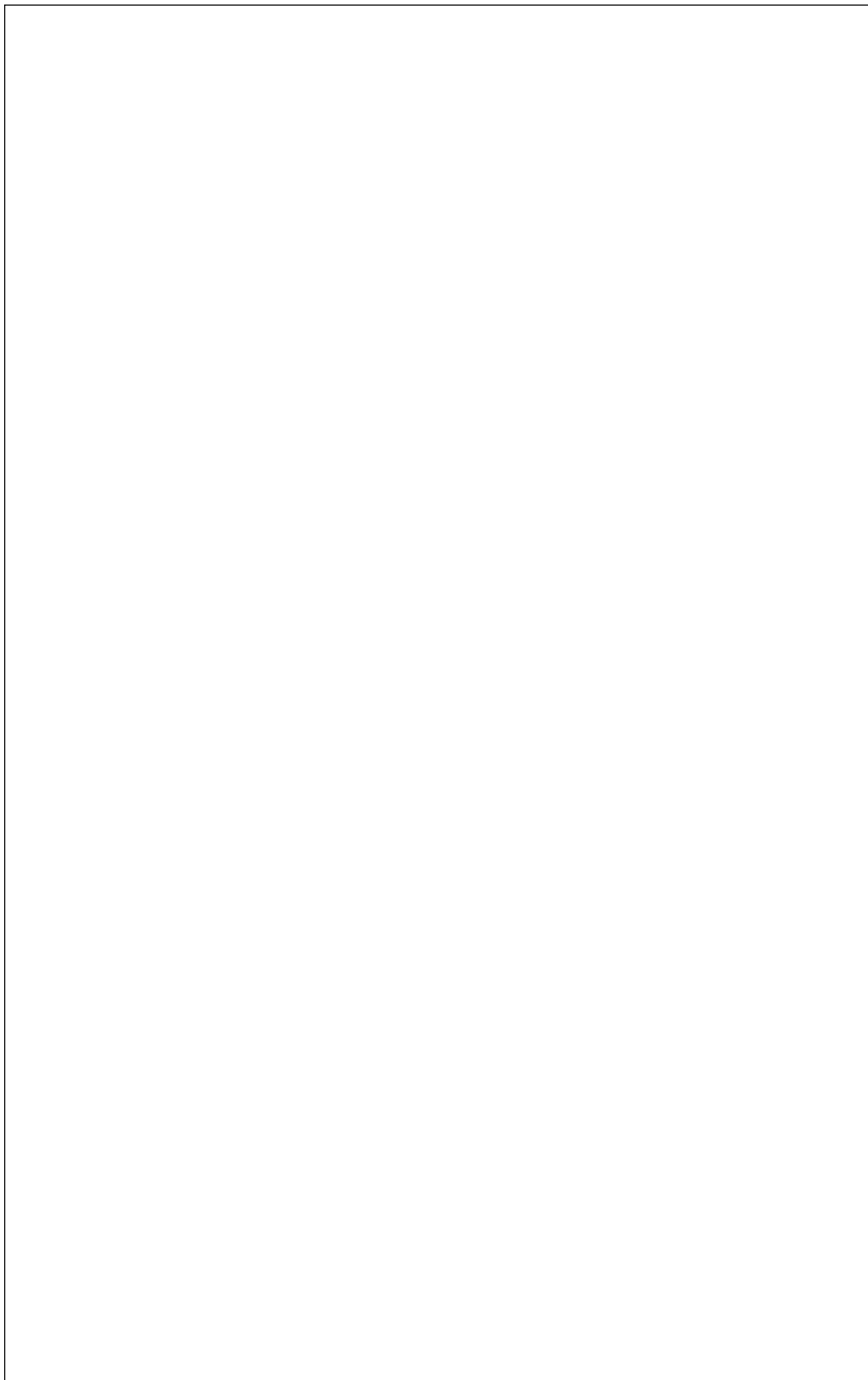
2. Nefndu fleiri guði sem þú veist að voru til.

3. Hvaðan þekkjum við nöfn goðanna Mars, Venus og Júpíter núna?

4. Hvers vegna heldurðu að Rómverjar hafi bara haft stríðsguð en engan friðarguð?

5. Hvað þýðir að „færa fórnir“?

6. Kynntu þér einn rómverskan guð og teiknaðu mynd af honum/ henni og segðu hvað hann heitir. Þú mátt líka búa til þinn eigin guð.

Kristni í Rómaveldi

1. Hvaða trúarbrögð voru í þeim löndum sem Rómverjar lögðu undir sig?

2. Að hvaða leyti eru trúarbrögð kristinna og gyðinga ólík öðrum trúarbrögðum?

3. Hvers vegna var fólki stundum varpað fyrir ljón?

4. Hvað þýðir að vera píslarvottur?

5. Orðaleit. Finndu eftirtalin orð í rammanum:

trú, gyðingur, Rómverjar, musteri, píslarvottur, fórn, kristni, Róm, trúarbrögð, Jerúsalem.

E	K	O	S	I	Ð	A	N	H	M	H	F	U
F	D	J	Ö	S	L	B	K	B	U	G	Y	D
O	E	E	K	G	D	S	Y	P	S	Á	U	Í
L	K	R	I	S	T	N	I	J	T	M	O	G
S	L	Ú	U	H	Y	Æ	S	P	E	Ú	Ð	Y
S	É	S	T	R	Ú	A	R	B	R	Ö	G	Ð
V	I	A	U	H	Í	L	Ó	Y	I	V	D	I
Ú	H	L	Á	T	R	Ú	M	K	I	S	Ð	N
V	M	E	P	Q	H	I	U	U	Í	K	N	G
R	Ó	M	V	E	R	J	A	R	T	H	F	U
U	K	J	A	S	T	Á	K	N	R	K	Ó	R
P	Í	S	L	A	R	V	O	T	T	U	R	P
Y	Ó	U	D	T	Ú	R	E	R	Q	E	N	T

Er það nú alveg víst?

1. Hvers vegna heldurðu að það sé erfitt að vita hvað gerðist fyrir mörg hundruð árum?

2. Hvernig heldurðu að hægt sé að geyma frásagnir um það sem gerist á okkar dögum?
Hvernig veit fólk það sem verður til eftir 100 ár hvernig við lifum?

3. Nefndu einhverjar sögur sem þú þekkir og eru ekki endilega sannar.

4. Hvernig sögur finnst þér skemmtilegast að lesa?

5. Hvað er þjóðsaga?

6. Stafarugl: Raðaðu stöfunum í rétta röð og finndu lausnarorðið.

ARÓLEIMVD _ _ _ _ _

- [illegible]

Frá Rómverjum til riddara

Konstantínus keisari

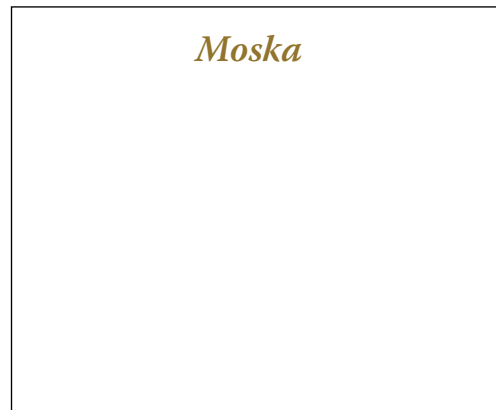
1. Hvað hét nýja höfuðborgin í Rómaveldi sem Konstantínus keisari lét reisa?

2. Í hvaða landi er borgin í dag og hvað heitir hún núna?

3. Af hverju heldurðu að Konstantínus hafi fært höfuðborgina?

4. Hverrar trúar var Konstantínus?

5. Teiknaðu mynd af kirkju og mosku.

6. Kynntu þér tákn trúarbragða. Fyrir hvaða trúarbrögð standa þessi tákn?

Frá Rómverjum til riddara

Helgir menn og dómar

1. Hvað er að vera dýrlingur?

2. Hvaða þekktir einstaklingar nú á tímum finnst þér verðskulda að vera teknir í dýrling-atölu?

3. Lýstu því sem kallað er „helgur dómur“.

4. Hvaða merka hlut, sem gæti verið eins konar helgur dómur, langar þig að eignast? Hvers vegna?

5. Hvenær er Þorláksmessa og eftir hverjum er þessi dagur nefndur?

6. Hvers vegna heldurðu að Nikulás biskup hafi orðið að jólasveini nútímans?

7. Teiknaðu mynd af Nikulási biskup.

Atli Húnakonungur

1. Hver var Atli Húnakonungur?

2. Hvað þýðir að skiptast á gíslum? Og hvers vegna heldurðu að menn hafi skipst á gíslum?

3. Hvaða vopn notuðu Húnar?

4. Hvað varð um Húnana?

5. Teiknaðu mynd af Atla Húnakonungi og hestinum hans.

		J	Hópur fólks sem býr á sama stað
		EKKI	Ekki friður
		BjóÐ	Þjóf sem flakkar um
		Land í vesturhluta Rómaveldis	Ekki fámenfur
		Atli var kallaður svipa ...	
		Húnakonungur	
		Trúarbrögð	
I			
N			
G			
		Nágrannar Rómverja	
		Húsdýr Húna	
		Í	
			Þeir sem bjuggu í Rómaveldi
		I	
		Sá sem stjórnar landi	
		N	

Lausnarorðið: _____

Heilagur Patrekur

1. Af hverju heldurðu að Rómverjar hafi hætt að skipta sér af Bretlandi?

2. Hver var Patrekur?

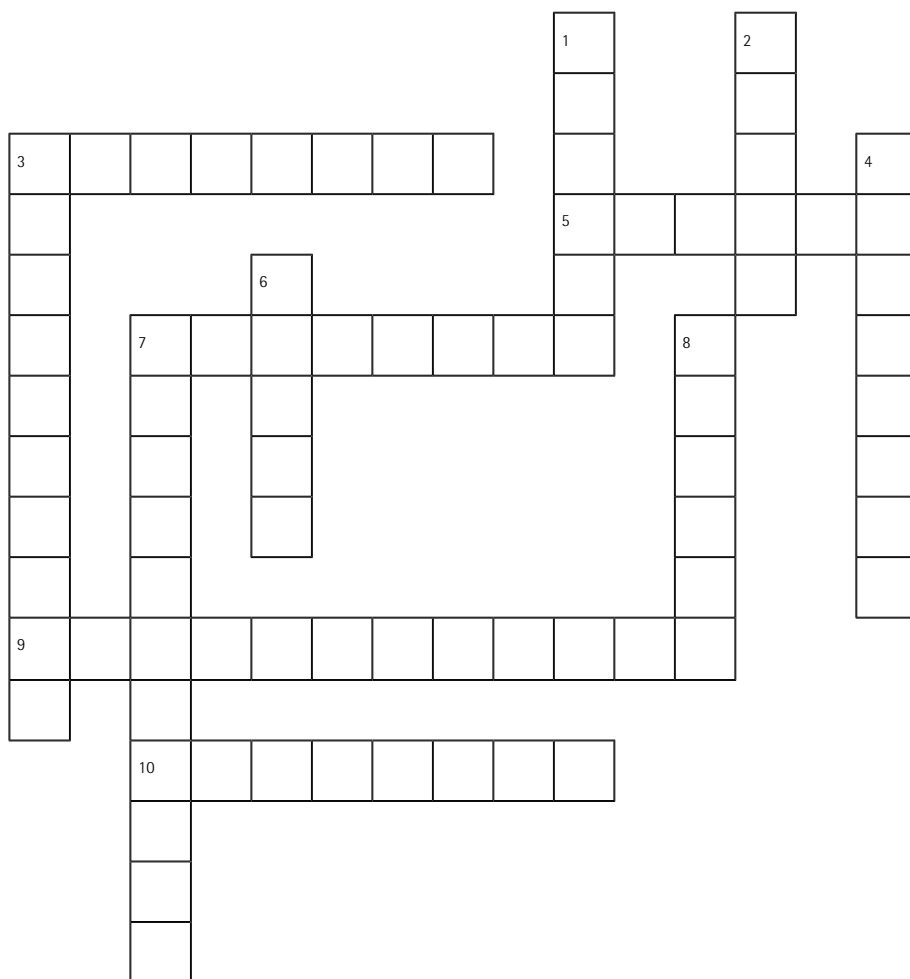
3. Af hverju fór Patrekur aftur til Írlands?

4. Hverjir búa í klastrum?

5. Hvað nefndust mennirnir sem komu fyrst til Íslands og hvaða menn voru það?

6. Hvaða jurt er tákn Patreks?

Krossgáta

Lárétt

3. Eyjar fyrir sunnan Ísland
5. Hús kristinna manna
7. Þar sem munkar bjuggu
9. Sá sem flytur í nýtt land
10. Eitt af skattlöndum Rómverja

Lóðrétt

1. Sá sem býr í klaustri
2. Tungumál byggt á forn-ensku
3. Sá sem gætir fjár
4. Verndardýrlingur Írlands
6. Írskir munkar
7. Sá sem boðar kristna trú
8. Trúartegund fyrstu landnámsmanna Íslands.

Múhameð spámaður

1. Hvað hét hin nýja trú Araba?

2. Hver var upphafsmaður þeirrar trúar?

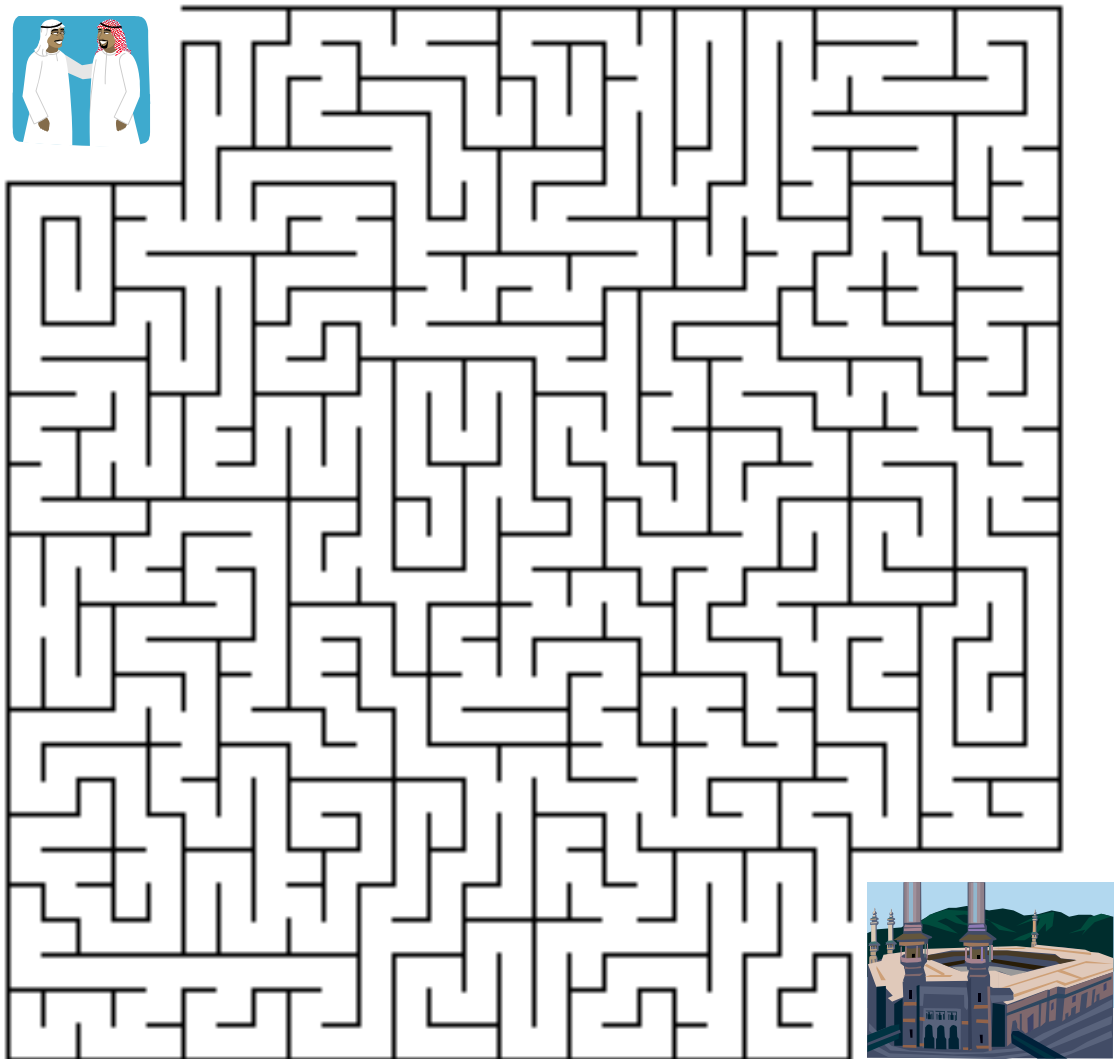
3. Hvað breyttist hjá Aröbum þegar þeir sameinuðust undir einni stjórn?

4. Hverjir voru kalífar?

5. Hvað er líkt með kristinni trú og islam?

6. Hvað heitir heilagur staður múslima?

7. Völundarhús: Finndu rétту leiðina. Arabarnir fara til Mekka.

Karl keisari mikli

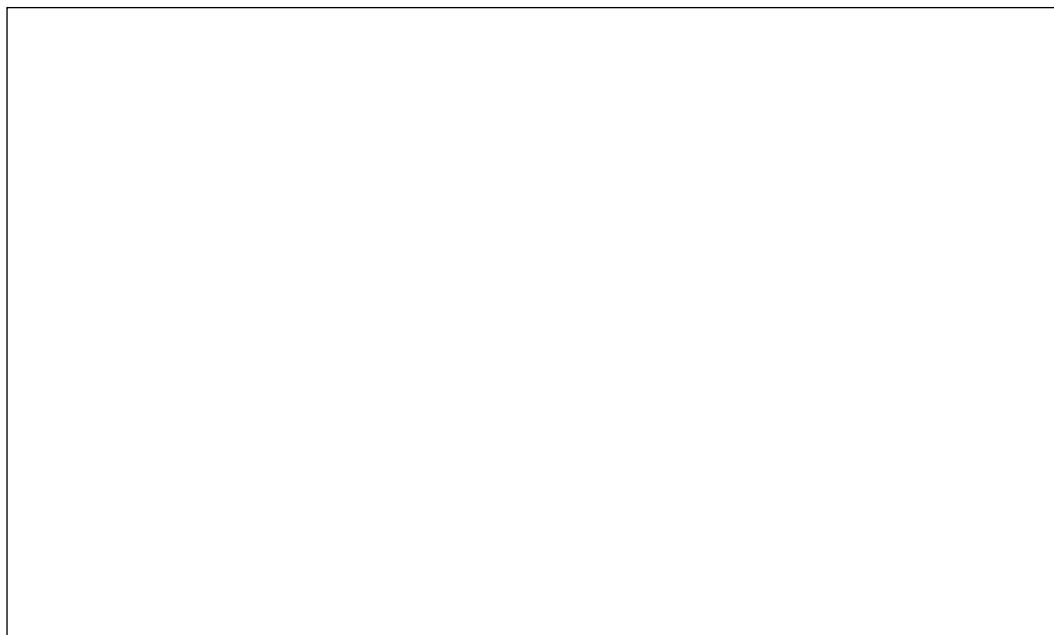
1. Hvers vegna heldurðu að Karl konungur hafi fengið viðurnefnið „mikli“?

2. Hvers vegna vildi Karl mikli verða krýndur keisari?

3. Hvernig hermenn voru riddarar? Lýstu hvað þeir höfðu fram yfir aðra hermenn.

4. Hvað er „ístað“ og hvers vegna var það svo mikilvægt?

5. Teiknaðu mynd af riddara og lýstu klæðnaðinum. (Einnig hægt að búa til riddara úr pappír, kartoni, álpappír, textílefni o.fl.)

Leystu eftirfarandi orðagátu:

R _ _ _ _ _ ÞURFTI _ _ _ ALA UPP
DAIDRI ÞA

S _ _ _ _ _ _ _ _ _ _
TRESAÐÍHST GO

EIGNAST _ _ _ _ V _ _ _
ÓÐG PNO

Ártöl

1. Hvað er tímatal?

2. Eftir hvaða tímatali förum við?

3. Hvað þýðir f.Kr. og e.Kr?

4. Hvaða ártal er núna?

5. Á hvaða öld ert þú fædd(ur)?

6. Á hvaða öld er amma þín fædd?

7. Búðu til tímaás eða náðu í eyðublað [hér](#) og merktu inn á hann eftirfarandi ártöl.

- a. 800 f.Kr.
- b. 872 e.Kr.
- c. 1950 e.Kr.
- d. Árið sem þú ert fædd(ur).
- e. Merktu fleiri ártöl sem þér finnst merkileg.

8. Rómverskar tölur:

Skrifaðu eftirfarandi ártöl með rómverskum stöfum:

1800 : _____

700 f.Kr: _____

1944: _____

1513: _____

Árið sem þú ert fædd(ur): _____

Árið sem er núna: _____

Rómverskar tölur – tafla – í ramma

I	1	XIII	13	LXX	70	M	1000
II	2	XIV	14	LXXX	80	MM	2000
III	3	XV	15	XC	90	MMM	3000
IV	4	XVI	16	C	100		
V	5	XVII	17	CC	200		
VI	6	XVIII	18	CCC	300		
VII	7	XIX	19	CD	400		
VIII	8	XX	20	D	500		
IX	9	XXX	30	DC	600		
X	10	XL	40	DCC	700		
XI	11	L	50	DCCC	800		
XII	12	LX	60	CM	900		

Dæmi

MCM = 1900
 MCMLXIX = 1969
 MCMXCIX = 1999

Afmæli Jesú

1. Hvenær höldum við upp á afmæli Jesú?

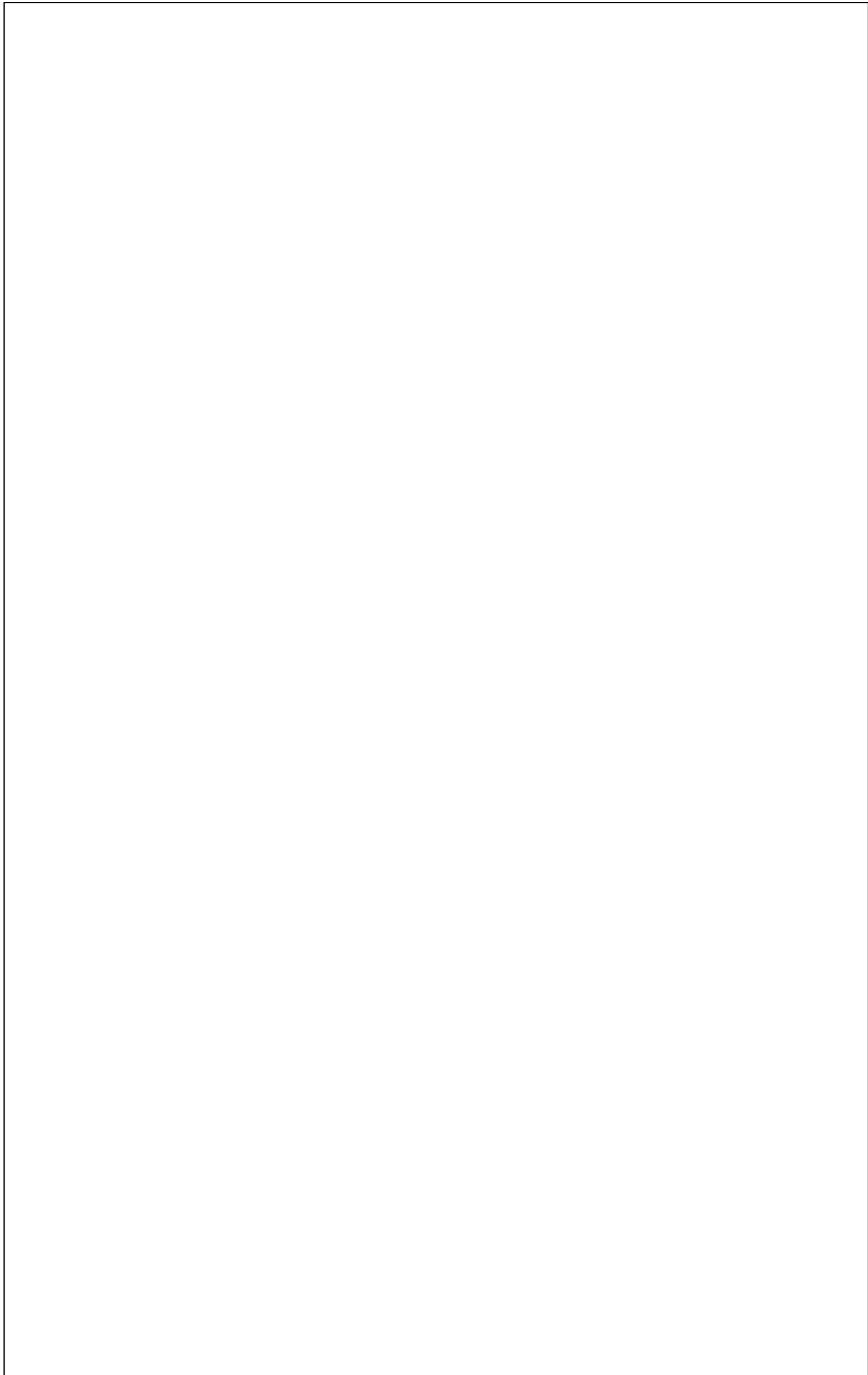
2. Til hvers þurfum við að hafa ártöl?

3. Ef vísindamenn myndu finna út hvaða dag Jesús fæddist, finnst þér þá að það ætti að færa jólin? Röstyddu svarið.

4. Finndu út nokkrar þjóðir sem eru með annað tímatal en við?

5. Af hverju er svo erfitt að vita hvaða dag og ár Jesús fæddist?

6. Teiknaðu mynd sem sýnir 10 ára afmæli Jesú? Hverjir komu í afmælið og hvað fékk hann í afmælisgjöf?

Víkingar og landnámsmenn

Norðurlönd

1. Hvað er ein öld mörg ár?

2. Stundum táknar öld lengra tímabil. Nefndu dæmi.

3. Af hverju voru aldrei steinaldarmenn á Íslandi?

4. Raðaðu í rétta tímaröð.

_____ Bronsöld

_____ Ísöld

_____ Járnöld

_____ Steinöld

5. Nefndu einhverja þekkta steinaldarmenn úr teiknimyndasögu.

6. Veldu eitt fornsögulegt tímabil (bronsöld, ísöld, járnöld eða steinöld) og kynntu þér það betur. Búðu til teiknimyndasögu um líf barna á því tímabili. Hvaða „leikföng“ höfðu krakkarnir?

Víkingar og víkingaöld

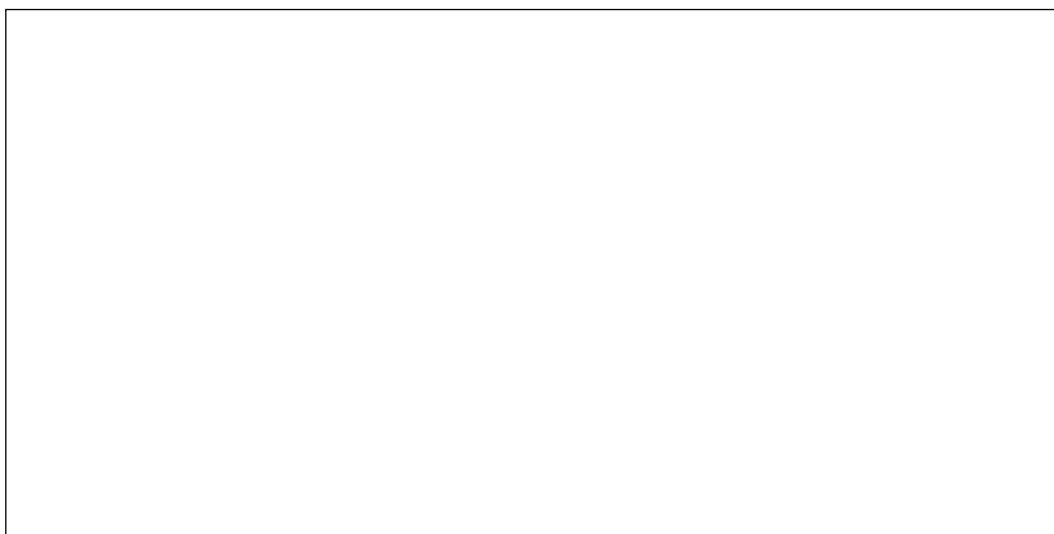
1. Af hverju heldurðu að skip víkinga hafi verið kölluð víkingaskip?

2. Hvers vegna voru víkingaskipin svona góð skip?

3. Hvað dettur þér í hug þegar þú heyrir orðið „víkingur”? Eru einhverjir víkingar til í dag?

4. Hvað heldurðu að víkingarnir fyrr á öldum eigi sameiginlegt með þeim sem við köllum „útrásarvíkingar”?

5. Teiknaðu mynd af víkingaskipi.

6. Orðaleit: Finndu eftirtalin orð á myndinni. Orðin geta verið lárétt, lóðrétt og á ská.

Norðurlönd, sigling, vikingaskip, spjót, sverð, stríðsöxi, höfðingi, ránsferð, víkingur, kaupmenn, bændur, skip

M	B	H	J	M	T	F	G	S	K	L	E	S	T	H	V	Z	S	O	P
G	X	Þ	Ö	Ó	Ð	E	B	I	E	O	P	Ð	K	L	D	J	E	P	Æ
R	V	U	J	F	H	J	C	G	S	O	R	H	A	Y	N	Æ	O	R	I
E	M	P	S	J	Ð	H	S	L	N	U	Æ	V	U	T	Ö	U	P	S	G
Y	S	E	R	Æ	V	I	A	I	G	U	E	E	P	R	L	R	Æ	R	E
O	P	I	V	E	T	I	N	N	G	P	H	T	M	F	R	F	Ð	Á	S
S	V	E	R	Ð	R	M	I	G	T	I	M	U	E	N	U	Y	F	N	Y
P	I	U	B	V	E	K	U	G	I	K	P	P	N	V	Ð	U	R	S	P
Ð	T	S	Æ	J	Í	T	Æ	Þ	T	S	E	Ð	N	V	R	N	U	F	K
L	S	S	R	V	E	R	Þ	I	O	Ð	M	D	E	U	O	B	O	E	Þ
S	T	R	Í	Ð	S	Ö	X	I	T	G	Ð	L	B	Æ	N	D	U	R	F
P	I	K	S	A	G	N	I	K	Í	V	Y	U	P	Ð	M	B	E	Ð	R

Landnámsmenn

1. Hvað þýðir að vera landnámsmaður?

2. Hvað heldurðu að víkingarnir hafi tekið með sér í skipið sem þeir sigldu á til Íslands?

3. Hvað þurftu menn að taka með sér til að byrja nýtt líf í nýju landi á landnámsöld?

4. Hvað myndir þú taka með þér ef þú værir að flytja í nýtt land nú til dags?

5. Hvaða vopn heldurðu að víkingarnir hafi notað?

6. Hvaða staði á Íslandi þekkirðu þar sem landnámsmenn bjuggu?

7. Finndu 7 breytingar á myndunum.

8. Merktu á kort þær leiðir sem þú telur að víkingarnir hafi siglt. Skrifaðu nöfnin á þeim löndum sem þú þekkir.

Evrópukort

Stærra kort er hægt að nálgast [hér](#).

Ingólfur og Auður

1. Hvað hét fyrsti landnámsmaðurinn Íslands og hvað hét eiginkona hans. Hvar numu þau land?

2. Hvaða fleiri landnámsmenn þekkirðu?

3. Nefndu nokkur örnefni á Íslandi sem eru kennd við landnámsmennina.

4. Hvað þýðir að hafa viðurnefni?

5. Þekkir þú einhvern sem hefur viðurnefni?

6. Af hverju fékk Auður djúpúðga viðurnefni sitt?

7. Orðaleit: Finndu eftirtalin orð:

fiskiskip, Hallveig, Hjörleifur, Ingólfur, Ketill, landnám, landnámsfólk, landnámskona, Noregur, Skotland, stytta, Írland, Ísland

S	T	E	L	R	G	F	F	D	U	F	M	T	D	W
T	I	J	X	A	L	I	V	M	Z	J	W	Z	N	H
Y	H	L	N	R	N	D	E	P	L	A	W	K	A	J
T	A	F	U	V	V	D	C	V	J	S	E	O	L	Ö
T	D	N	A	L	R	Í	N	E	L	T	V	F	T	R
A	N	O	R	E	G	U	R	Á	I	L	I	K	O	L
R	U	F	L	Ó	G	N	I	L	M	S	A	N	K	E
G	U	K	S	K	R	M	L	F	K	S	J	H	S	I
O	F	Y	G	R	Á	Í	N	I	D	N	K	V	M	F
L	A	N	D	N	Á	M	S	F	Ó	L	K	O	Z	U
Y	W	U	D	G	V	K	D	L	G	G	Y	V	N	R
M	A	N	O	G	I	P	Z	D	A	L	J	O	V	A
G	A	O	J	P	O	F	N	D	E	N	W	Y	V	S
L	T	Z	X	G	C	J	S	A	E	C	D	X	P	L
Q	S	K	P	N	V	R	A	R	I	Q	F	K	T	T

Söfn og sýningar

1. Hvernig er hægt að vita hvað fornminjarnar í Aðalstræti eru gamlar?

2. Af hverju er mikilvægt að safna gömlum munum og setja þá á safn?

3. Hvað er svona merkilegt við árið 871? Hvernig tengist það ár við Landnámssýninguna í Aðalstræti í Reykjavík?

4. Nefndu nokkur byggðasöfn þar sem hægt er að skoða gamla muni.

5. Á hvaða söfn hefur þú farið? Hvað fannst þér eftirminnilegast þar?

6. Hvaða bók er Landnámabók?

7. Hvaða byggðasafn er í þinni heimabyggð?

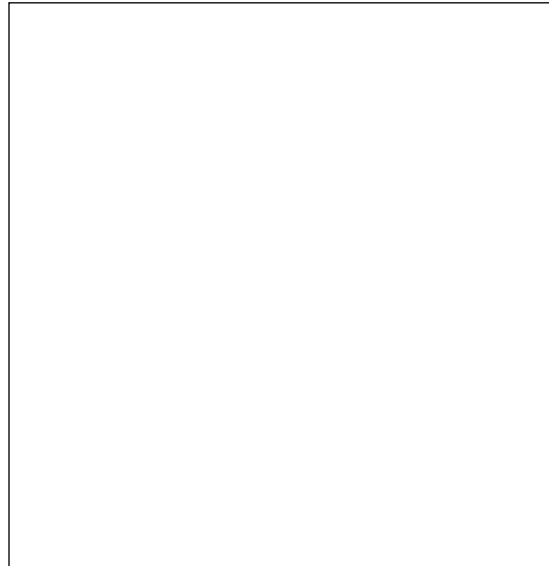
8. Ef þú ætlaðir að stofna safn, hvaða hluti myndir þú vilja hafa á safninu? Hvað myndi safnið þitt heita? Teiknaðu mynd af safninu þínu.

Íslendingar í heiðni og kristni

Egill Skallagrímsson

1. Hver var Egill Skallagrímsson og hvar ólst hann upp?

2. Lýstu Agli Skallagrímssyni með nokkrum lýsingarorðum og teiknaðu mynd af honum.

3. Hvers vegna heldurðu að Egill hafi verið ósigrandi í bardögum?

4. Hvaða eiginleika þarf maður að hafa til að geta sigrað óvinina?

5. Stafarugl: Raðaðu stöfunum rétt og finndu lausnarorðið.

ROUGENR

		13	8				

BENSARGOR

					3				

TSÓR

		11	

RGÍRUM

		9	10		

TUERKSR

		12				

RADIBGA

				6		

VÍGUINRK

				14			

SKÁDL

		1		5

ÓRAGNISDI

			7				

RÍRUK

		2		

GÖLRDÓTURT

		4									

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	

Þorgerður, Melkorka og Ólafur Pá

1. Hvað hét dóttir Egils Skallagrímssonar?

2. Um hvað ræddu Höskuldur og Egill á Þingvöllum?

3. Hvers vegna heldurðu að Þorgerður hafi ekki viljað giftast Ólafi í fyrstu?

4. Hvers vegna fékk Ólafur viðurnefnið „pá“?

5. Hver var móðir Ólafs? Hvaðan var hún? Hvernig kynntist hún Höskuldi?

6. Hver réð því hverjir giftust fyrr á öldum? Hver ræður því nú til dags?

7. Finndu 7 breytingar á myndunum. Hver heldur þú að þetta sé á myndunum?

7. Teiknaðu mynd af Þorgerði og Ólafi á Þingvöllum.

Kjartan og Guðrún

1. Hvernig þekktust Kjartan og Bolli?

2. Um hvað deildu þeir?

3. Hvers vegna drap Bolli Kjartan?

4. Af hverju heldurðu að Guðrún hafi ekki beðið eftir Kjartani á meðan hann var í út-
löndum?

5. Hvað þýðir „blóðhefnd“?

6. „Þeim var ég verst er ég unni mest“ er fræg setning sem Guðrún Ósvífursdóttir á að hafa sagt. Hvað heldurðu að hún hafi átt við?

7. Gerðu teiknimyndasögu um samskipti Bolla, Kjartans og Guðrúnar.

Íslendingasögur

1. Hvaða Íslendingasögur þekkirðu?

2. Um hvað fjalla Íslendingasögurnar?

3. Hvert er hlutverk kvenna í bardögum í Íslendingasögunum?

4. Hvers vegna heldurðu að konurnar hafi ekki barist eins og karlarnir?

A crossword puzzle grid with black squares at the intersections. The starting letters of the words are provided in tan-colored boxes:

- Down 1: Í
- Across 2: Hetja í sögum
- Across 3: Saga um Gísla Súrsson
- Across 4: Saga um Egil Skallagrímsson
- Down 5: N
- Across 6: Hvers son var Grettir?
- Down 7: I
- Across 8: Saga um Njál á Bergþórshvoli
- Across 9: Bjó á Hlíðarenda
- Across 10: Sagan um Melkorku
- Across 11: Hvar dó Njáll á Bergþórshvoli?
- Down 12: Ö
- Across 13: Saga sem gengur mann frá manni
- Down 14: U
- Across 15: Systir Ólafs Pá

Lausanarorð:

Ólafur Tryggvason og Ólafur helgi

1. Hvernig kepptu fornmenn í sundi?

2. Í hvaða sundgreinum er keppt í dag?

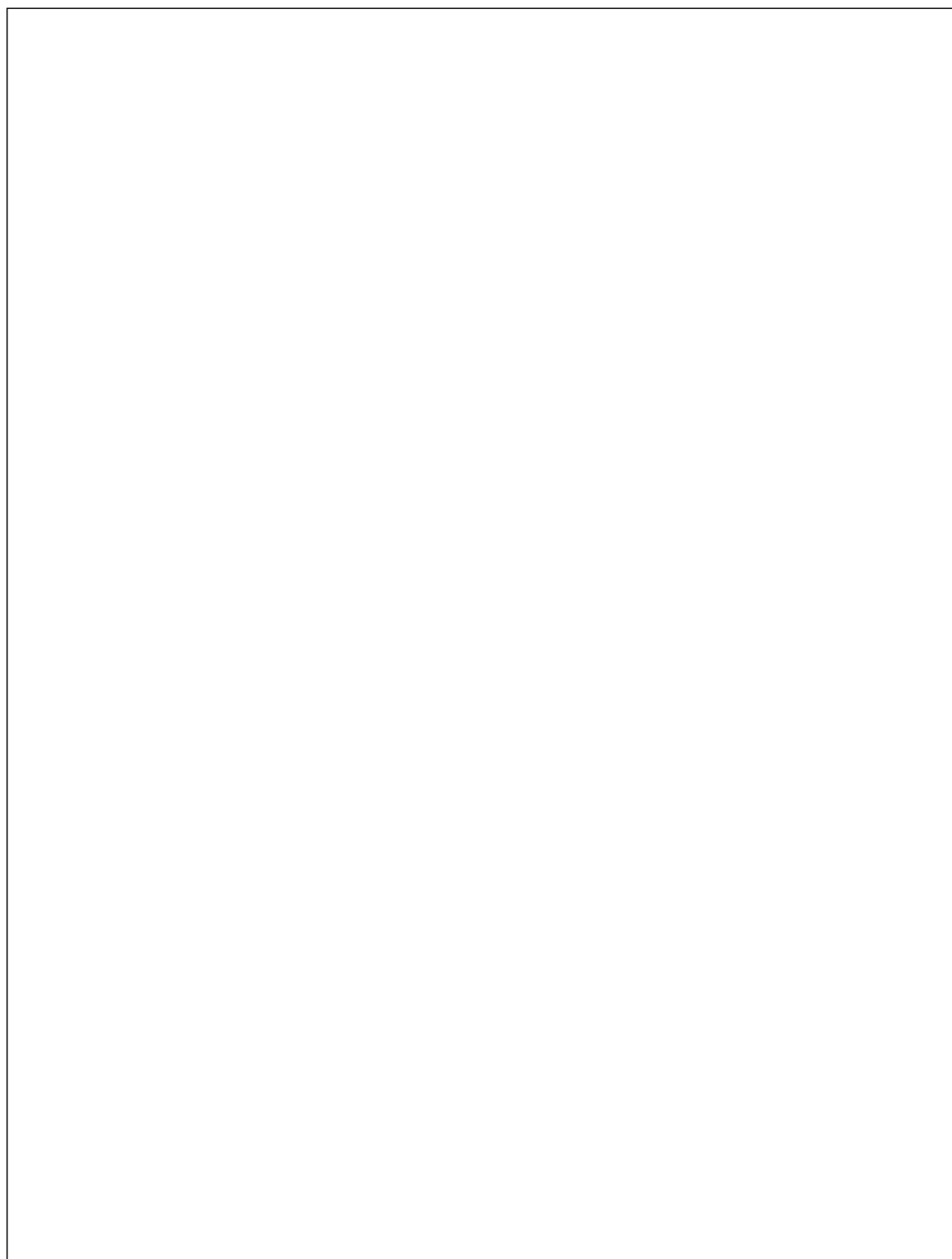
3. Hver var Ólafur Tryggvason?

4. Hvers vegna heldurðu að hann hafi viljað kristnað alla í Noregi?

5. Hver gat sigrað Ólaf í sundkeppni?

6. Hvað heldurðu að Kjartan hafi verið að gera í Noregi?

7. Teiknaðu mynd af Ólafi Tryggvasyni.

Kristnitaka á Íslandi

1. Hverja sendi Ólafur Tryggvason til Íslands og hvað áttu þeir að gera á Íslandi?

2. Nú mega allir ráða því hvernar trúar þeir eru en áður fyrr þurftu allir að hafa sömu trú. Hvers vegna heldurðu að það hafi verið þannig?

3. Hvað þýðir orðið „kristnitaka“?

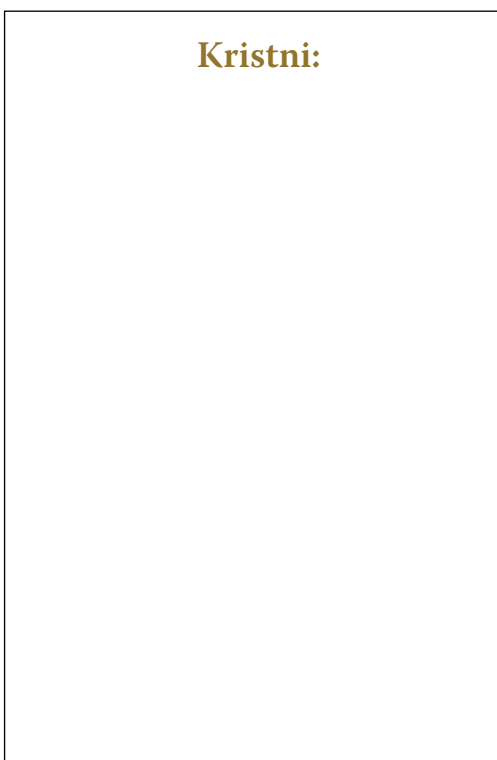
4. Hvers vegna heldurðu að Íslendingar hafi ákveðið að samþykkja lög um kristni þó að minnihluti Alþingismanna hafi verið kristinn?

5. Hvað þurfti að gera á Íslandi þegar búið var að ákveða að allir yrðu kristnir?

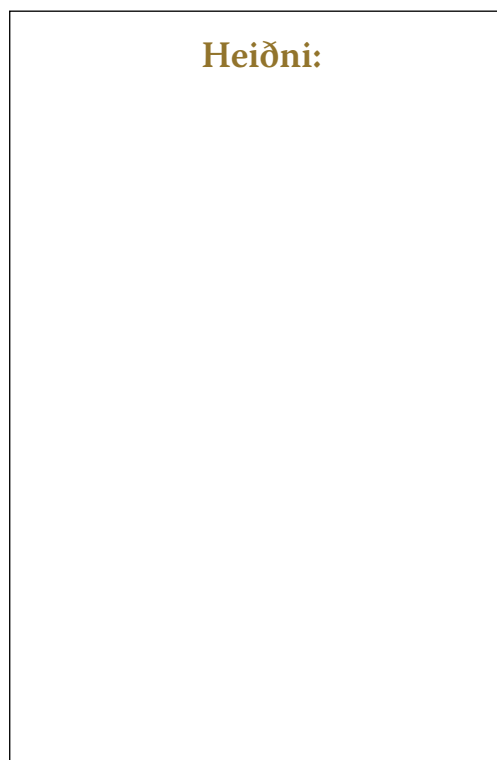
6. Eftir að Ólafur Tryggvason dó hefðu Íslendingar getað tekið aftur heiðna trú. Hvers vegna heldurðu að þeir hafi ekki gert það?

7. Skrifaðu allt sem þér dettur í hug um kristna trú og heiðna trú og teiknaðu eitthvað sem er táknrænt fyrir hvora trú.

Kristni:

Heiðni:

Heiðni og kristni

1. Hvað þýðir orðið „greftrun“?

2. Hver er munurinn á greftrun hjá kristnum mönnum og heiðnum?

3. Hver er munurinn á „blóti“ hjá heiðnu fólki og því sem við köllum „að blóta“?

4. Á hvað trúa þeir sem eru heiðnir?

5. Hvað er að „heygja“ einhvern?

6. Hvað þýðir að „bera út“ barn?

7. Nefndu nokkra guði sem heiðnir menn trúa á.

8. Orðaleit. Finndu eftirtalin orð:

blót, goð, greftrun, haugfé, haugur, heiðingi, helgihald, heygja, kirkja, kirkjugarður, skíra

K	H	U	C	L	A	I	B	R	I	V	M	E	H	G
N	I	G	Y	J	N	Ú	D	P	U	H	T	Ð	E	M
M	O	R	G	Ó	L	G	E	R	E	G	V	N	E	Þ
Ð	M	Y	K	S	N	M	R	L	V	O	U	V	G	V
G	E	S	O	J	C	H	M	X	K	O	M	A	X	É
H	O	Ý	V	B	U	I	G	N	I	Ð	I	E	H	F
E	F	X	U	L	Q	G	E	Ð	A	V	Y	H	C	G
Q	Ð	R	Y	Ó	J	C	A	G	Í	H	Y	E	W	U
G	Y	O	I	T	W	K	R	R	I	Y	D	L	X	A
K	I	R	K	J	A	E	D	R	Ð	S	Y	G	V	H
P	J	G	Q	F	F	S	L	H	T	U	J	I	O	G
E	K	X	H	T	Ð	J	K	F	C	W	R	H	T	P
F	W	Z	R	J	U	Þ	Ð	Í	N	B	C	A	K	V
N	X	U	X	Y	M	I	Þ	A	R	V	U	L	D	W
K	N	W	Á	L	R	H	B	O	O	A	H	D	J	U

Rúnir og handrit

1. Hvað eru „rúnir“?

2. Á hvað ristust menn rúnir og hvernig gerðu þeir það?

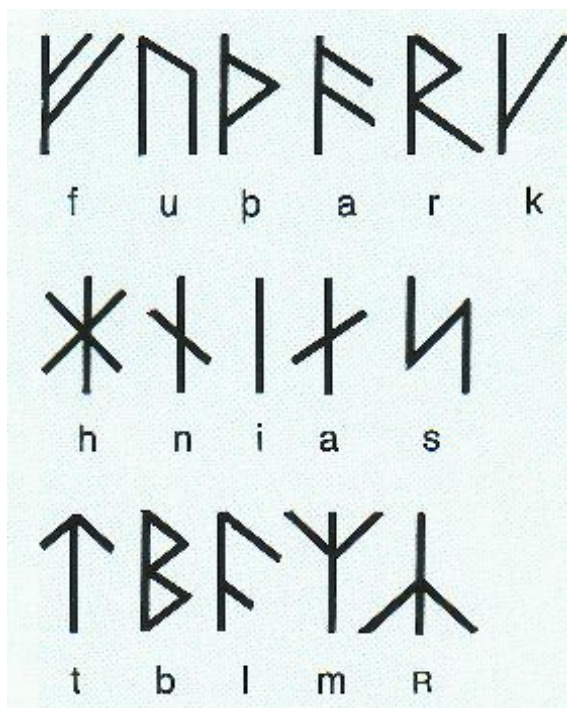
3. Úr hverju voru bækur á þessum tíma búnar til?

4. Hvað eru „handrit“?

5. Hvers vegna eru gömul handrit svona merkileg?

6. Stafrófið okkar í dag skiptist niður á þessar 16 rúnir.

f	f
u	o ó u ú v (w) ö ey au
þ	ð þ
a	(notum þessa ekki)
r	r
k	(c) g k (q)
h	h
n	n
i	e é i í j æ ei
a	a á
s	s
t	d t
b	p b
m	m
l	l
R	(z)

6. Skrifaðu nafnið þitt með rúnalettri.

7. Búðu til leynileg skilaboð og láttu bekkjarfélaga þinn finna út skilaboðin.

8. Hannaðu þitt eigið rúnaletur og hafðu í huga hvaða verkfæri formmenn höfðu til að rista rúnirnar.

Sveitafólk

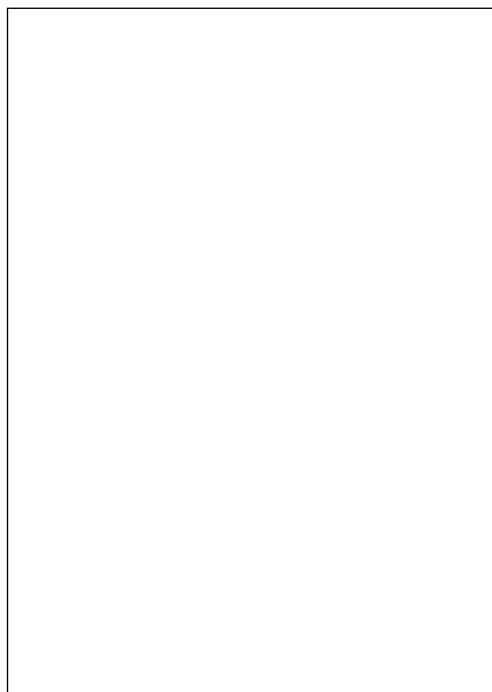
1. Að hvaða leyti eru sveitabæir í dag ólíkir sveitabæjum fyrr á öldum?

2. Af hverju heldur þú að krakkar hafi ekki þurft að fara í skóla á landnámsöld?

3. Hvað borðaði fólk á þessum tíma þegar það voru ekki til neinar verslanir?

4. Hvað heldurðu að hafi verið betra við sveitalífið á þessum tíma heldur en er núna?

5. Hvaða leikföng léku krakkar sér með í sveitinni á landnámsöld? Teiknaðu myndir af leikföngunum.

6. Með hverju borguðu Íslendingar kornið sem þeir keyptu frá Noregi?

7. Hvað ætluðu margir strákar að verða þegar þeir urðu stórir? En stúlkur?

8. Hvað ætlar þú að verða þegar þú verður fullorðinn?

Þrælar

1. Hvað er líkt með þrælahaldi á Íslandi og í Róm?

2. Hvers vegna heldur þú að bændur hafi viljað hafa þræla góða vini sína?

3. Hvernig gátu þrælarnir fengið laun?

4. Hvers vegna heldurðu að Íslendingar hafi smám saman hætt að hafa þræla?

5. Búðu til þinn eigin þræl, lýstu honum, hvaða hann gerir o.fl.

Nafn þrælsins. _____

Lýsing (aldur, stærð, útlit, persónueinkenni).

Hvaðan kemur hann?

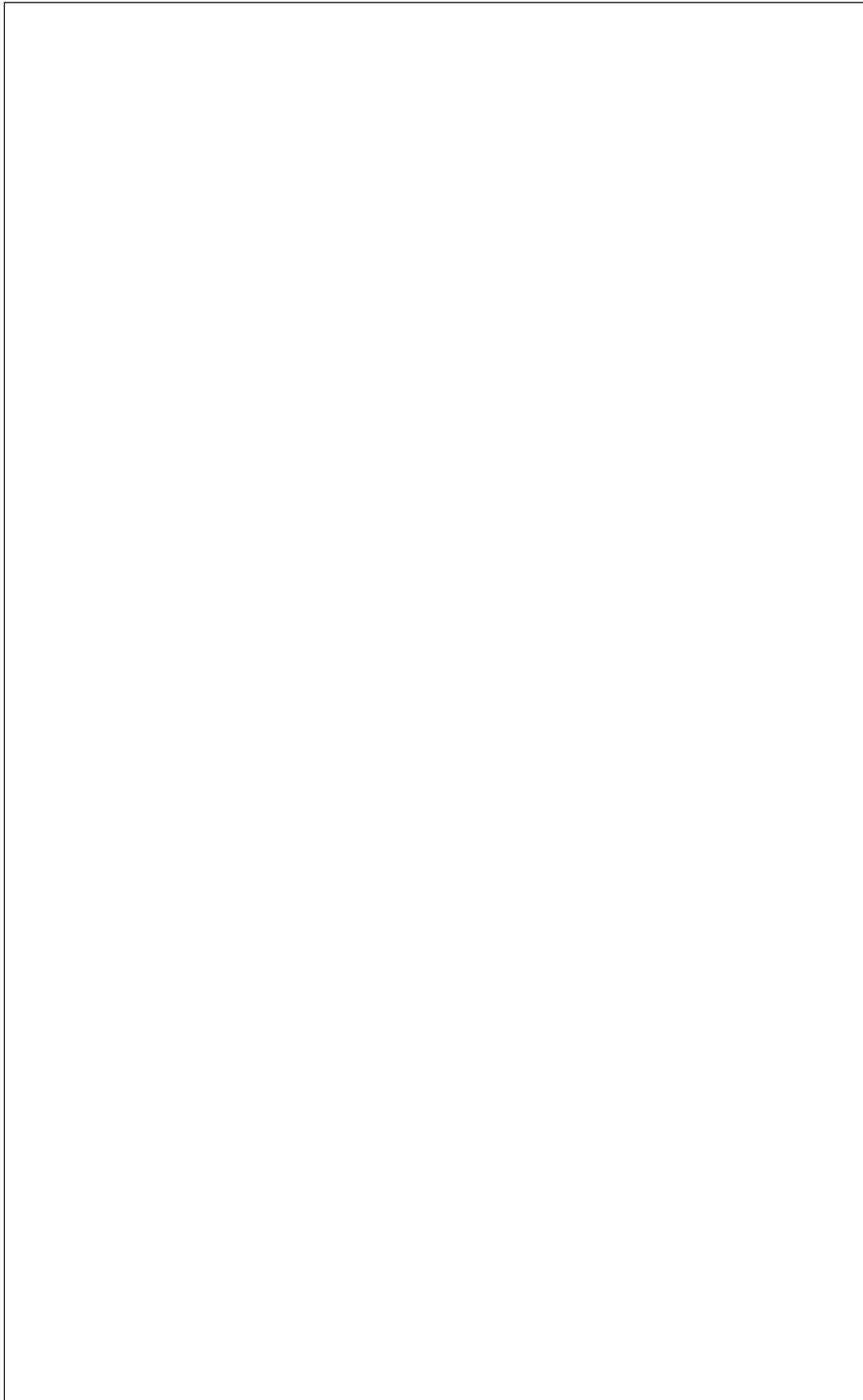
Hvaða störf vinnur hann?

Fjölskyldan hans.

Samskipti þín við hann (hvernig kemur þú fram við hann?)

Framtíðardraumar þrælsins.

Teiknaðu mynd af honum (og fjölskyldu hans ef hann á konu og börn).

Goðar og þing

1. Hverjir bjuggu til lögin á þessum tíma?

2. Hverjir semja lögin í dag?

3. Hvað heitir æðsta stofnun landsins í dag?

4. Hvað þýðir „goðorð“?

5. Hver er munurinn á þingmönnum í dag og þingmönnum á landnámsöld?

6. Hvernig voru refsingar á landnámsöld þegar ekki var til nein lögregla eða fangelsi?

7. Hvað er líkt með Alþingi á þjóðveldisöld og Rómaveldi?

8. Hvað þýðir að vera dæmdur „útlægur“?

9. Nefndu einhverja ráðherra sem sitja á Alþingi í dag. Hvaða ráðuneyti stjórna þeir?

10. Raðaðu stöfunum í rétta röð og finndu lausnarorðið.

LAÞNIG

			Þ				
--	--	--	---	--	--	--	--

6

RÍTISSJKÓRN

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

4

RÁÐREHRA

--	--	--	--	--	--	--	--	--

9

ÞNEMGINN

Þ							
---	--	--	--	--	--	--	--

8

ÚLTÆUGR

--	--	--	--	--	--	--	--

7

11

LÖGERLAG

--	--	--	--	--	--	--	--	--

2

SEIFANLG

--	--	--	--	--	--	--	--	--

3

BÚÐRI

--	--	--	--	--

10

LÖGRÉTAT

--	--	--	--	--	--	--	--	--

1

HÖFDNIAJGR

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

5

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Hvar voru þau á ferð?

1. Hvað á fólkið í kaflanum sameiginlegt?

2. Hver finnst þér vera merkilegust af þessum persónum? Hvers vegna?

3. Raðaðu persónunum í rétta tímaröð eftir því hvenær þær voru uppi.

4. Finndu eftirtalda staði og lönd í kortabók og merktu bókstafinn inn á kortið:

- a. Frakkland
- b. Þýskaland
- c. Noregur
- d. Svíþjóð
- e. Úkraína
- f. Ístanbúl
- g. Róm
- h. Ungverjaland
- i. Grikkland

[Hér](#) er hægt að nálgast
stærra kort.

- [illegible]

Kort

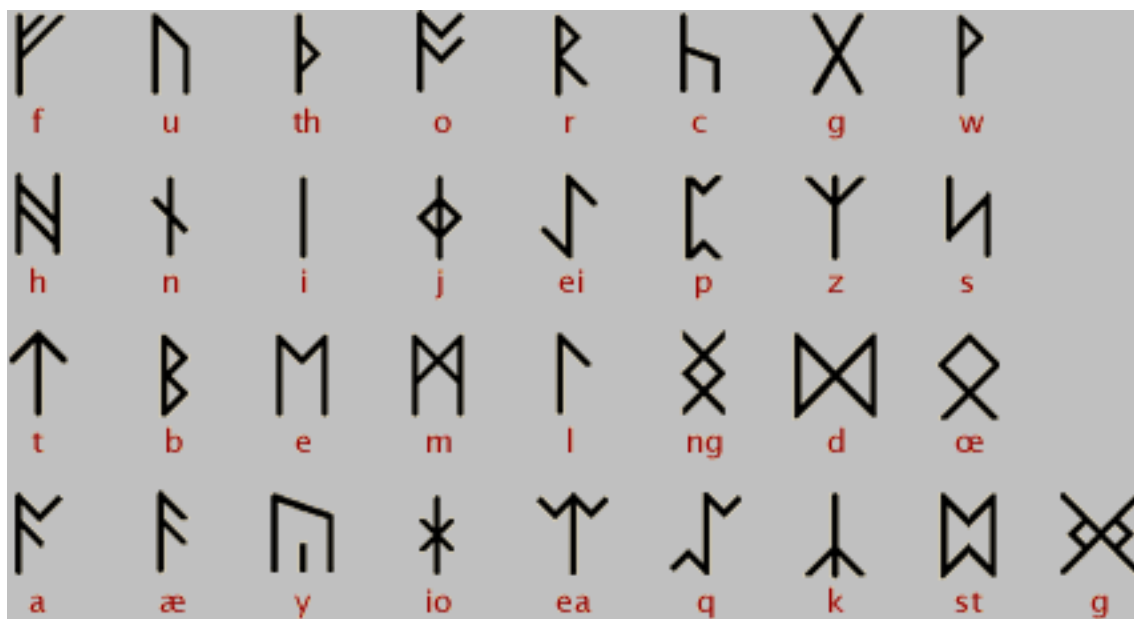

Ísland

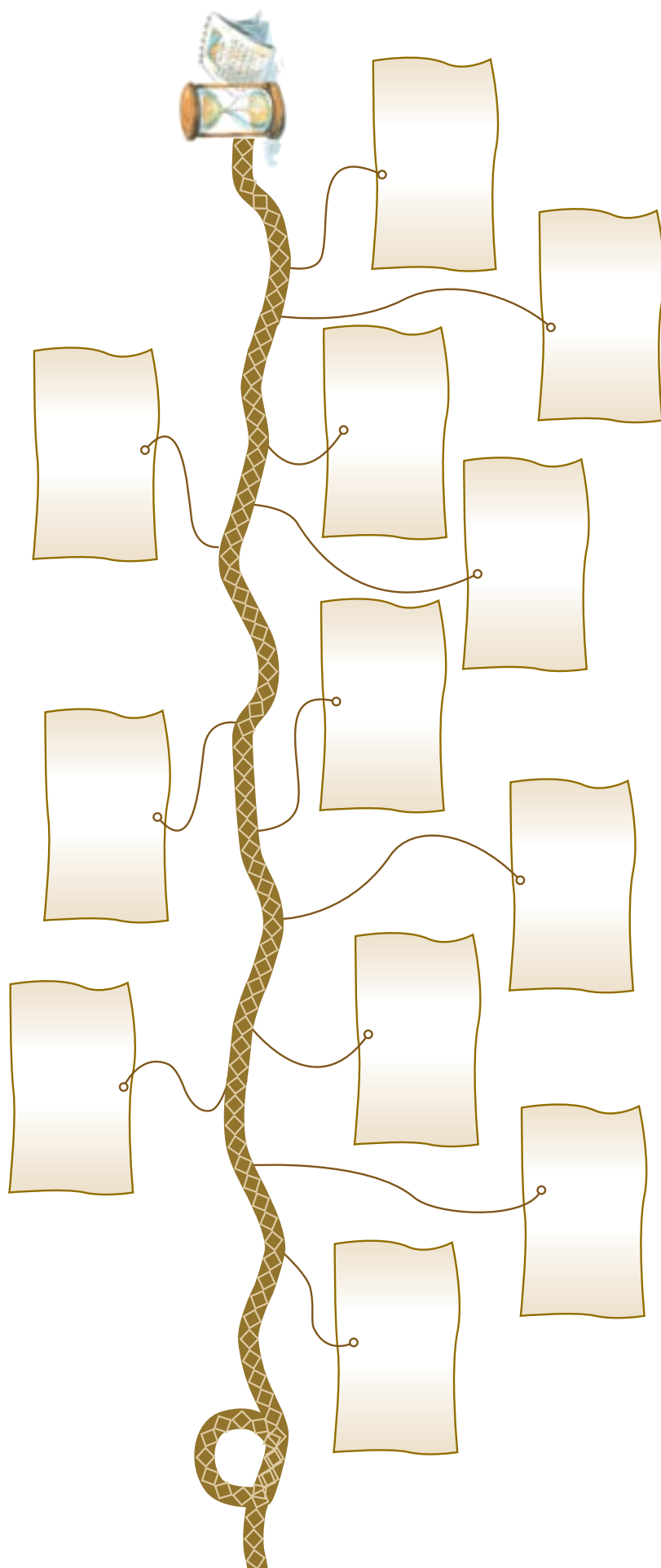
Evrópa 2

Rúnastafrófið Fupark

Tímaás 1

Tímaás 2

